

QoC nieuwsbrief

Jaargang 2

| Editie 5

| November 2012

Redactie:

[Ruth van Nispen](#)

[Linda Brom](#)

Malika Dahmaza

Akkoord met het regeerakkoord?

Ondanks de felle kritiek op de plannen die het 2^e kabinet Rutte heeft, ligt er een belangrijke taak voor ons, QoC onderzoekers. In het hoofdstuk "Zorg dichtbij" van het regeerakkoord is de hoogste prioriteit ons meteen al op het lijf geschreven: *"Allereerst willen wij de kwaliteit van de geleverde zorg verder verbeteren. We doen dit door het inzicht in de geleverde kwaliteit te verbeteren, praktijkvariatie te verminderen en zinloos medisch handelen tegen te gaan"*.

Wie heeft het telefoonnummer van Mark? Wie stuurt ons CV door naar Edith? Dat wij voorlopers zijn als het gaat om inzicht geven in interventies en het onderzoeken van effectiviteit van kwalitatief hoogstaande zorg, komt naar voren uit het verslag van de

**IK WORD GEK VAN
DIE BEZUINIGINGEN!**

Werkbespreking over het 3^e QoC themagebied "Effectiveness and safety of care". Ook de lancering van de Informatiedesk Effectieve Zorg & Behandeling bij dementie is een groot succes binnen ons programma te noemen. Een van de vele mijlpalen waarmee we ons met trots kunnen profileren. En we hebben nog meer redenen om ons CV te versturen: dit jaar zijn er maar liefst twee NWO-laureaten. In the Spotlight: Thomas Koelewijn (veni) en Martijn Huisman (vidi). Heren, namens alle QoC onderzoekers, van harte gefeliciteerd!

De redactie.

❖ Quality of Care: what next?

Met een nieuwe directeur (Eco de Geus) gaat het EMGO+ Instituut waarschijnlijk een nieuwe fase in. Ook ons onderzoeksprogramma Quality of Care wacht een nieuwe fase. Naar aanleiding van het commentaar van de visitatiecommissie in 2010 hebben wij als programmaleiders ons de afgelopen jaren gericht op het herdefiniëren van het onderzoeksprogramma en meer *focus* en coherentie proberen te brengen in Quality of Care. De onderzoeksthema's zijn anders geworden. Op basis van een inventarisatie van lopende onderzoeksprojecten hebben we in een seniorenoverleg de keuze gemaakt voor drie nieuwe thema's die het onderzoek van Quality of Care goed weergeven. Zoals jullie weten zijn dit : (1) *Health, Communication and Decision Making*; (2) *Disease, Disability and Participation*; en (3) *Effectiveness and Safety of Care*. Afgelopen jaar zijn deze thema's het onderwerp geweest van drie QoC werkbeprekingen. Naast deze werkbeprekingen zijn er nog een aantal andere bijeenkomsten geweest zoals de jaarlijkse dag over kwalitatief onderzoek. Om onderlinge contacten tussen onderzoekers met gelijke interesses te faciliteren hebben we bestaande 'interest groups' geïnventariseerd en informatie hierover in de nieuwsbrief en op de website gezet. Ook worden de contacten met de kliniek verder uitgebouwd middels de onderzoekslijn Quality of Life van CCAVici/EMGO en de nog op te richten Academische Werkplaats Kwaliteit van Zorg. Hoewel de onderlinge samenwerking en *focus* van Quality of Care altijd beter kan en dat zeker geldt voor onze website, vinden we het tijd om de blik meer naar buiten te richten. In de komende jaren willen we Quality of Care nationaal en internationaal meer op de kaart zetten om beter in beeld te komen van beleidsmakers en subsidiegevers. Hierover zullen zich binnenkort twee *brainstormgroepen* buigen. Onderzoekers die mee willen *brainstormen* (ook junioronderzoekers !!) zijn zeer welkom. Laat het ons even weten! Als onderdeel van dit beleid willen we werkbezoeken van internationale onderzoekers aan VUmc en ook werkbezoeken van QoC onderzoekers naar het buitenland stimuleren. In de volgende nieuwsbrief meer hierover!

Danielle Timmermans
Bregje Onwuteaka-Philipsen

❖ QoC Werkbepreking- Effectiveness and Safety of Care

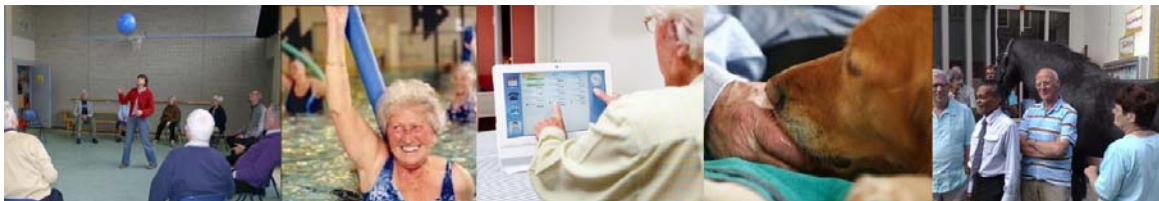

In de ochtend van 8 november 2012, nam Martin Smalbrugge (hoofd GERION, afd. huisarts- en ouderengeneeskunde) namens "Effectiveness and Safety of Care" het voortouw om het 3e QoC themagebied nader te introduceren. Martin liet vooral zien dat het 3e themagebied nog niet even strak omljnd is, althans, wat vermeldingen van projecten op de EMGO+ website betreft. De projectpagina's zijn nog nauwelijks ingevuld, sommige projecten lijken beter onder andere themagebieden te passen en afgeronde projecten zouden onderscheiden moeten worden van de lopende. Bij de niet ingevulde pagina's staat alleen een titel vermeld

en niet bij wie men eventueel voor aanvullende informatie terecht kan. Al met al vond men dat er wat verbetering in de structuur aangebracht kon worden. In het tweede deel van de bijeenkomst werden we voorgesteld aan de onlangs gepromoveerde onderzoeker Roeslan Leontjevas. Hij presenteerde het uiterst interessante onderzoek "*Process evaluation of complex interventions*", en liet ons het nut en noodzaak zien van het doen van een procesevaluatie m.n. in pragmatische trials. Roeslan liet een complexe interventie in een pragmatische trial zien die op het eerste gezicht niet zo complex leek; het herkennen van een depressie, het behandelen ervan, en het evalueren van effecten / monitoren van patiënten. Echter, door het pragmatisch karakter (interventie staat dicht bij de dagelijkse praktijk) en verschillende behandelmodules (zoals psychotherapie, medicatie) waar wellicht verschillend nadruk op wordt gelegd door behandelaars, raakt men al gauw het overzicht kwijt. In dergelijke pragmatische trials is het vaak ondoorzichtig wat er precies in de interventie gebeurt (de doos is dicht). Dit in tegenstelling tot explanatory trials, waarin duidelijker en gecontroleerd is wat er tijdens de interventie gebeurt (bijv. medicatie X versus placebo; de doos is open). In beide typen trials zouden procesevaluaties meer inzicht kunnen geven, echter, de redenen om het in pragmatische trials te doen, zijn volgens Roeslan driedig: verhogen van de (1) interne validiteit en (2) externe validiteit, en het (3) verschaffen van implementatiekennis. Roeslan's ervaringen lieten zien dat het met een procesevaluatie mogelijk is om informatie over de kwaliteit van de interventie te halen en om te verantwoorden waarom je bijvoorbeeld op groepsniveau wilt analyseren of effecten verklaren, naast intention-to-treat. Het publiek vond het onderwerp dermate interessant dat gesproken werd over interest-groups en een volgende Werkbespreking rondom het thema "procesevaluaties".

❖ Lancering Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie

Op Wereld Alzheimerdag, 21 september is de website van de Informatiedesk Effectieve zorg & behandeling bij dementie officieel gelanceerd, in het Alzheimercentrum van het VUmc. De informatiedesk is te vinden op www.vumc.nl/afdelingen/informatiedesk-dementiezorg/

Een uitgebreid overzicht van effectieve psychosociale behandelingen

Dementie is niet te genezen, maar tegenwoordig bestaan er veel psychosociale behandelmethoden die het functioneren gunstig kunnen beïnvloeden en de gevolgen draaglijker kunnen maken. Op dit gebied is veel (inter)nationaal onderzoek verricht. De Informatiedesk heeft tot doel wetenschappelijke kennis wijd te verspreiden onder mensen die hier in hun dagelijks leven of werk profijt van kunnen hebben. Een van de middelen is de nieuwe website. Deze biedt een uitgebreid overzicht van effectieve psychosociale behandelingen, geordend naar het soort hulp dat zij bieden, zoals hulp bij het omgaan met beperkingen.

Daarnaast wil de Informatiedesk de implementatie van deze interventies bevorderen. Zij

doet dit door het geven van advies en verspreiding van materialen die behulpzaam kunnen zijn bij de implementatie, zoals draaiboeken, cursussen en films.

De ontwikkeling van de digitale informatiedesk is mogelijk gemaakt door subsidies van Stichting Steun VCVGZ, Stichting Hofjes Codde & Van Beresteijn en Vita Valley. Het initiatief komt voort uit de Landelijke helpdesk Ontmoetingscentra voor mensen met dementie en hun mantelzorgers. De nieuwe informatiedesk maakt deel uit van het Amsterdam Center on Aging VUmc-VU."

Contact: email naar aca@vumc.nl of tel. 020-444 83 74

❖ 2nd Amsterdam Symposium on Palliative Care

Op vrijdag 12 oktober vond het 2nd Amsterdam Symposium om Palliative Care plaats in het RAI-congrescentrum. Dit symposium werd georganiseerd door het Expertisecentrum Palliatieve zorg; een samenwerkingsverband tussen instellingen uit de praktijk en onderzoeksinstellingen, waaronder het EMGO.

In een goed gevulde zaal kwamen onderzoekers, beleidsmedewerkers en andere mensen uit het palliatieve werkveld bij elkaar om te luisteren naar 5 interessante presentaties met betrekking tot het onderwerp 'Advance Care Planning in Palliative Care'. Vanuit verschillende invalshoeken onderstreepten alle sprekers het belang om beslissingen met betrekking tot het levenseinde vroegtijdig te bespreken met de patiënt. De laatste spreekster was Jane Seymour, die voor deze dag was overgevlogen vanuit Nottingham. 's Ochtends had ze al aan zo'n 20 onderzoekers een leerzame Masterclass gegeven, waarin het ging over obstakels die je kunt tegenkomen bij het doen van kwalitatief onderzoek. Na haar presentatie volgde een spannende prijsuitreiking aan de auteur van het beste gepubliceerde artikel in 2012: Cees Ruijs. Het toeval wilde dat hij ook in 2011 al was verkozen tot auteur van het beste artikel in dat jaar... Het symposium werd afgesloten met een borrel.

Door: Mariska Oosterveld-vlug

Subsidies: Show me the money!

Welke subsidies zijn er binnengehaald en waar liggen halen we ze vandaan?

De onderzoeksgroep 'Midwivery science' heeft de volgende subsidies verkregen:

- In de ronde van ZonMw Zwangerschap & Geboorte voor het onderzoek: 'Routine third trimester ultrasound screening during the third trimester of pregnancy.' Een landelijke RCT naar de effectiviteit van standaard (groei)echo's tijdens het derde trimester van de zwangerschap op zwangerschapsuitkomsten. Totaal zullen 15.000 vrouwen uit 60 verloskundige praktijken worden geïncludeerd (7.500 per groep). €1.499.996
- Janneke Gitsels heeft een KNOV beurs voor promovendi gekregen voor een onderzoek naar Religie en prenatale screening, €123.000,-
- Anne-Marika Smit heeft een KNOV beurs voor promovendi gekregen voor een onderzoek naar de rol van partners van zwangeren.

De sectie "**Gezondheidsrecht**" heeft de volgende subsidies verkregen:

- AIO project 'verantwoord terugdringen vrijheidsbeperking' vindt plaats in het kamer van de academische werkplaats VU/Vumc met 's Heeren Loo (instelling voor verstandelijk gehandicaptenzorg)
- Project "recht op informatie van mensen met een verstandelijke beperking"

De sectie "**Patiëntveiligheid**" heeft de volgende subsidies verkregen

- In het programma Effectief Toezicht hebben zij geld ontvangen voor het onderzoek "toezicht op zorgketens en zorg netwerken voor thuiswonende kwetsbare ouderen van 75 jaar of ouder.
- In de ronde van ZonMw Zwangerschap & Geboorte voor het onderzoek: "Beter zorg door gestructureerde overdrachten in de verloskunde". De Locomotive (local obstetrical collaboration multidisciplinary on-site teamtraining effectiveness) studie onderzoekt of samenwerking in de verloskundige keten verbetert door met een vaste structuur over te dragen tussen 1e lijns-verloskundigen en ziekenhuizen.

De sectie "**Klinische Genetica/Community Genetics**" heeft de volgende subsidies verkregen:

- Voor het project: "Teaching ourselves to assess personalized health Technologies" is € 57.200 euro verkregen. Doel van dit project is het stimuleren van informatie-uitwisseling and discussie tussen stakeholders.

De afdeling "**Audiologie**" heeft naast de veni van Thomas Koelewijn (NWO), subsidie gekregen van Oticon Foundation voor onderzoek i.s.m. LASA en Eriksholm:

- Aanvrager was Marieke Pronk (oio), voor het onderzoek is € 247.000 euro verkregen. Het project heet: "Accurate prediction of hearing help seeking and hearing aid uptake: Do new predictors and subgroup effects hold the key to success?"

De afdeling "**Metamedica**" gaat 2 nieuwe projecten doen o.l.v. Bert Molewijk en Guy Widdershoven:

- Ethiek project bij de Inspectie Utrecht (12 maanden vanaf oktober 2012)
- Ethische aspecten van screening van zwangere vrouwen.

Prijzen en Benoemingen

Cordula Wagner is genomineerd voor de Huijbregtsenprijs. De prijs is bestemd voor het beste Nederlandse onderzoek dat opvallend wetenschappelijk vernieuwend is én uitzicht biedt op een waardevol maatschappelijk effect.

Cees Ruijs heeft voor de 2e keer op rij de prijs gewonnen voor beste publicatie van een junior-onderzoeker binnen het Expertisecentrum Palliatieve Zorg (EPZ) van het VUmc. Zijn artikel '*The broad spectrum of unbearable suffering in end of life cancer studied in dutch primary care*' leverde hem € 2000,- op die kan worden besteed aan congresbezoek of het maken van een werkbezoek/studiereis.

Vivianne Baur van Metamedica heeft een poster award gekregen op het ACA congres 2012

Interest Groups

Deze groepen zijn bedoeld voor medewerkers die werken aan overkoepelende thema's en in groepsverband, zowel binnen als buiten VU/VUmc.

❖ Implementatie Club

Doel van deze bijeenkomst is het uitwisselen van kennis met betrekking tot procesevaluaties en implementatie evaluaties. De implementatie club komt eens in de 6-8 weken bij elkaar. Per bijeenkomst wordt er een presentatie voorbereid. Dit kan een discussie/vraag/uitleg zijn. De deelnemers kunnen tijdens de bijeenkomst nieuwe kennis opdoen en meedenken met het voorgelegde probleem. **Aanmelden bij [Femke van Nassau](#) of [Esther van der Meer](#)**

❖ International Collaborative for End-of-Life Care Research (ICER)

The mission of ICER is to stimulate international collaborative studies as well as multidisciplinary research in end-of-life care. It aims to generate evidence-based knowledge on end-of-life care, including supportive care, palliative care and end-of-life decision making.

Meer info? Benader een van de onderzoekers van de onderzoekslijn 'Public health at the end of life' of prof. Bregje Onwuteaka-Philipsen.

❖ Science Café

In de maand november extra aandacht voor maatschappelijke toepassingen van genetica, zoals:

- biotechnologie bij ziektebestrijding
- DNA in 3D
- Lezing John O'Shea (bedenker diervriendelijke bloedworst en de Meat Licence)

Toegang? Gratis! Wel even [Aanmelden!](#)

❖ **OPROEP** aan alle junioren: is er behoefte aan een **JUNIOR QOC-CLUB??**

In de seniorenvergadering is er gesproken over de mogelijke behoefte van junioren om een junior QoC-club op te richten, waarin onderling presentaties voor (inter)nationale congressen kunnen worden geoefend, artikelen kunnen worden besproken en waarin je ook binnen QoC een netwerk kan opbouwen en kunt samenwerken. De junior QoC-club is bedoeld voor alle junior onderzoekers van QoC. Dus heb je behoefte aan meer uitwisseling en heb je ideeën over hoe de club eruit moet zien, laat je horen aan de redactie: [Linda](#) of [Ruth](#)

Promoties & Oraties op de agenda

Promotie Suze Jans

Titel? Screening for anaemia and haemoglobinopathy before and during pregnancy.
A question of ethnicity?
Wanneer? 4 november 2012; 13.30 uur
Waar? Aula Radboud Universiteit

Promotie Vivianne Baur, Metamedica VUmc

Titel? Participation and partnership
Wanneer? 28 november 2012
Waar? Aula VU

Promotie Sandra van der Dam, Metamedica

Titel? Ethics support in elderly care
Wanneer? 5 december 2012
Waar? Universiteit Maastricht

Promotie Wim Janssen, Metamedica VUmc

Titel? Registration of coercive measures in Dutch psychiatry
Wanneer? 10 december 2012
Waar? Aula VU

Promotie Merel Visse, Metamedica VUmc

Titel? Openings for humanization in modern health care practices
Wanneer? 14 december 2012
Waar? Aula VU

Promotie Marloes Burggraaff, Oogheelkunde VUmc

Titel? Contribution to evidence in low vision rehabilitation: effects of training in the use of CCTVs in visually impaired patients
Wanneer? 11 januari 2013; 11.45 uur
Waar? Aula VU

Bijeenkomsten, Congressen en Lezingen

- QoC werkbepreking (9.15 – 10.30 uur)
 - 26 februari 2013
 - 28 mei 2013 (QoC bijeenkomst op EMGO+ Annual meeting)
 - 7 november 2013

- QoC senioren overleg (D414 13.30-14.30)
 - 11 februari 2013
 - 11 juni 2013
 - 29 oktober 2013

- Congres Licht verstandelijk beperkten en vrijheidsbeperking
 - 18 december, Utrecht
 - Kosten: 320 euro
 - Aanmelden of meer info?
<http://www.leidscongresbureau.nl/vrijheidsbeperkingLVB/inschrijven>

- EACH 2014 (International conference on communication in health care)
 - Voor de geïnteresseerden: In 2014 is het EACH congres in Amsterdam!
 - 28 sept – 1 okt 2014

Cursussen

- Landelijke training Gespreksleider Moreel Beraad.
- Interne training Moreel Beraad, dilemmamethode Metamedica
Coördinatie Margreet Stolper (m.stolper@vumc.nl)

Thomas (veni) en Martijn (vidi) in the spotlight

Thomas Koelewijn van de afdeling KNO/Audiologie heeft een veni subsidie gekregen. Hij richt zijn onderzoek op de inspanning om te luisteren en de rol van aandacht daarbij. Luisteren naar spraak in achtergrondlawaai is een inspannend proces, met name voor slechthorenden. Het richten van onze aandacht op door wie, waar en wanneer er gesproken wordt, kan ons spraakverstaan verbeteren. Het effect van deze aandachtsprocessen op luisterinspanning, een belangrijke oorzaak van vermoeidheid bij slechthorenden, is onbekend. Koelewijn gebruikt in zijn onderzoek pupilmeting om vast te stellen in hoeverre het richten van aandacht zowel de verstaanbaarheid van het gesprokene als de luisterinspanning beïnvloedt, en hoe deze processen worden beïnvloed door gehoorverlies.

Martijn Huisman van LASA en the Amsterdam Center on Aging gaat in het kader van zijn vidi subsidie onderzoek uitvoeren naar wie en waarom sommige mensen succesvol oud worden, ondanks dat zij te kampen hebben met zware sociaaleconomische achterstanden. Martijn gaat deze vraagstelling samen met twee promovendi aanpakken, zijn samenvatting:

Contrary to the predominant approach in the epidemiology of ageing of investigating risk factors to identify people who have increased risks of negative health trajectories, this project will investigate the reasons for why some people who are supposed to be at risk for ill health do not become ill. The aim of this project is: to identify which groups of older adults have aged successfully, despite having been exposed to exceptional socioeconomic adversity and to identify the mechanisms that explain their success. Exceptional socioeconomic adversity is the central risk exposure in this project because it is among the most fundamental causes of suffering currently known. It is measured with father's and own education level in older indigenous Dutch adults and with being a first" generation Turkish or Moroccan migrant. The project investigates who among the groups that have been exposed to socioeconomic adversity has aged relatively successfully. Successful ageing shall be measured with core indicators of multiple domains of functioning: physical, mental, cognitive and social. The project departs from the following theses: 1) If one has attained relatively good physical, mental, cognitive and social functioning as compared to one's age peers, one has aged successfully; 2) If one has aged successfully, despite having lived in socioeconomic hardship, one is resilient.

Through a mixture of quantitative and qualitative research methods, characteristics of resilient individuals shall be identified. Respondents are obtained from the Longitudinal Aging Study Amsterdam (LASA), which is primed to address a broad array of social, cognitive, mental and physical aspects of ageing. Two hypothesised mechanisms of resilience shall be considered: 1) resilient older adults have on average less accumulated risk throughout the life course than the non resilient older adults, and 2) specific protective factors in resilient older adults buffer against the consequences of living in socioeconomic hardship. The proposed study shall be performed by the applicant and two PhD students. It provides the applicant with the unique opportunity to merge his social scientific and epidemiological backgrounds into a unique scientific approach of the study of ageing.

Nieuwe Medewerkers

Wie? Wike Seekles
Wat? Psycholoog, postdoc onderzoeker "Goed toezicht"
Waar? MF A-324 (afd. Metamedica)

Wie? Astrid Martens
Wat? Oio, project over elektromagnetische velden en gezondheidsklachten: risicoperceptie en psychosociale factoren
Waar? MF B-557

Wie? Didi Verver
Wat? Onderzoeksassistent bij 'safety for patiënts' voor onderzoek en onderwijs gerelateerde taken
Waar? MF C-462c

Wie? Julie Heeren
Wat? Onderzoeksassistent bij 'safety for patiënts' voor onderzoek naar optimale zorg bij acute coronaire syndromen
Waar? MF C-462c

Wie? Martin Loucka
Wat? My work is focused on mapping the development of palliative care services in Central and Eastern Europe.
Waar? MF A-505

Wie? Suzanne Vonk
Wat? Onderzoeksassistent bij patiëntveiligheid bij onderzoek naar Acuut Coronair Syndroom (ACS)
Waar? MF

Wie? Linda Ramaekers
Wat? Oio oogheelkunde, ontwikkelen en onderzoek naar psychometrische eigenschappen van de D-AI KIDS om participatie bij visueel beperkte kinderen te meten
Waar? ZH 1F012 (afd. oogheelkunde)

Wie? Maarten van Loon
Wat? Arts onderzoeker: cochleaire implantatie bij personen met asymmetrisch gehoorverlies
Waar? PK 2Y150 (afd. KNO-audiologie)

Wie? Suze Jans
Wat? Senior onderzoeker; Onder andere project 'Integrated care during labour'
Waar? MF D-445

Wie? Anne-Marika Smit
Wat? Promovenda; Onderzoek naar de rol van de partner tijdens de zwangerschap en de baring
Waar? MF D-444

Wie? Adrienne Tingen

Wat? Wetenschappelijk docent Gezondheidsrecht en tevens secretaris van het tuchtcollege Amsterdam

Waar? Elke donderdag aanwezig

Wie? Ineke van der Wulp

Wat? Post-doc

Waar? ZH 8C

Proost!

Wat? **Jong Vumc Sintkerstborrel**

Wanneer? Donderdag 13 december 17.00 – 20.00 uur

Waar? Lounge (personeelsrestaurant vumc)

Aanmelden? Ja, via jongvumc@vumc.nl

Wat? **Christmas party Emgo+**

Wanneer? Dinsdag 18 december 16.00-19.00 uur

Waar? Basket VU campus

Aanmelden? Ja, via directie.emgo@vumc.nl

Nieuwtjes!

❖ DRIE BABY'S!!!

- Malika Dahmaza is bevallen van dochter Ikhlās Bentaleb !
- Olga Damman heeft ook een dochter gekregen, Emmy Catharina!
- Peter Kemper is vader geworden van Ole!

❖ Bregje is voor het tijdschrift Quest 101 geïnterviewd. De lezersvraag was: "Kun je puur op wilskracht sterven? "

❖ De afdeling Midwifery Science heeft 2 nieuwe supervisors: Prof Henriëtte van der Horst en Prof Francois Schellevis

❖ Tineke Abma stond onlangs op de voorpagina en in het binnenkatern van de volkskrant (5 oktober 2012): "Tekort aan allochtone specialisten , opleiding moeilijk toegankelijk voor niet-westerse artsen"!

❖ De nieuwe editie van CaRé is verschenen! Dit halfjaarlijkse bulletin van de Netherlands School of Primary Care Research (CaRe) houdt u op de hoogte van nieuws en ontwikkelingen binnen CaRe. Eerdere edities zijn beschikbaar op www.researchschoolcare.nl

Mooie publicaties:

❖ Klomp T, Van Poppel M, Jones L, Lazet J, Di Nisio M, Inhaled analgesia for pain management in labour. (September 2012), *Cochrane Library Pregnancy and Childbirth Group*

❖ Bregje D Onwuteaka-Philipsen PhD, Arianne Brinkman-Stoppelenburg MSc, Corine Penning PhD, Gwen JF de Jong-Krul MSc, Prof Johannes JM van Delden PhD, Agnes van der Heide PhD. Trends in end-of-life practices before and after the enactment of the euthanasia law in the Netherlands from 1990 to 2010: a repeated cross-sectional survey *The Lancet, Volume 380, Issue 9845*

Het je tips, nieuwtjes of ideeën voor de nieuwsbrief? Geef het door aan de redactieleden!